

**Reactie Expertisecentrum handicap + studie
op concept-Amvb via internetconsultatie
7 november 2016**

Op 12 december 2016 vindt het tweejaarlijkse congres plaats van handicap + studie. Tijdens deze dag wordt ook het VN Verdrag voor de Rechten van Personen met een Handicap en de consequenties van het verdrag besproken met het hoger onderwijs. Het Expertisecentrum keek uit naar de Amvb, die handvatten zou kunnen bieden bij het opzetten van implementatietrajecten naar toegankelijkheid. Helaas is de uitkomst niet helemaal wat we hadden verwacht.

Hoe kunnen wij onze doelgroep, de hoger onderwijsinstellingen, het belang van het VN Verdrag uitleggen en daarmee hun actieve verplichtingen aankaarten, waar er niets nader uit te leggen en te verplichten valt?

Waar het gaat om overheidsinstanties moet toegankelijkheid een vanzelfsprekendheid zijn. Daarbij is het de taak van de (Rijks)overheid om duidelijk stelling te nemen en op grond van het verdrag een actieve verplichting om inclusie te bevorderen en personen met een handicap te beschermen. Hier past een visie bij waar realisatie van voorzieningen die toegankelijkheid bevorderen voorop staat. Dat werkt bevorderend en beschermend. Echter, dit komt ons inziens onvoldoende terug in de Amvb. Een gemiste kans, aangezien het anders denken over toegankelijkheid voor mensen met een handicap goed kan worden aangezwengeld door een duidelijke visie en doelstelling van de overheid. Door te voorzichtig taal, teveel escape-mogelijkheden en gebrek aan toekomstvisie in de Amvb komt hier helaas (nog) niets van terecht.

Een specifiek voorbeeld uit de Amvb waaruit het hiervoor geschrevene blijkt, is waar wordt geschreven dat aangenomen kan worden dat een bedrijf of instelling zich met het treffen van voorzieningen vooral zal richten op een groep waarin zijn meeste klanten, relaties, kopers etc. zich bevinden. Deze groep zal echter nooit bestaan uit mensen met een beperking, zij zijn altijd in de minderheid. En daarmee kwetsbaar.

Voor studenten zou het voorgaande kunnen betekenen dat ze afhankelijk zijn van de hoeveelheid studenten met dezelfde 'functiebeperking', of ze erop mogen rekenen dat aanpassingen worden of zijn gedaan. Betekent dit dan dat je in de toekomst als student met een handicap op zoek moet gaan naar een instelling met 'lotgenoten'? De actieve houding waar het gaat om toegankelijkheid als norm wordt nu niet van de instellingen verwacht, maar van de student: ons inziens de omgekeerde wereld. Het druist in tegen het doel van het amendement van Otwin van Dijk. Het amendement is namelijk verstrekkender en verwacht meer.

Handicap + studie hoopte op meer, zeker wat betreft doelstellingen voor overheidsinstanties. Wat destijds was beoogd, het opnemen van een norm in de wet die toegankelijkheid als de norm ziet en het

anders denken over een inclusieve samenleving beoogt, is helaas niet terug te vinden in de Amvb. De vraag is of over een aantal jaar toegankelijkheid een vanzelfsprekendheid is.

Handicap + studie is het eens met de zinsnede uit de Amvb waarin staat dat het proces van een geleidelijke verwezenlijking niet moet stoppen. Een einddatum is ons inziens geen oplossing. Een tijdpad waarin bepaalde voorzieningen sowieso moeten zijn verwezenlijkt, zou wel een stok achter de deur zijn. Dit is te vergelijken met een minimum niveau aan toegankelijkheid binnen een bepaald tijdsbestek. Zo heeft Noorwegen de ambitie geformuleerd dat het hele onderwijs in 2025 UDL-proof moet zijn. Die ambitie is geformuleerd om het hoger onderwijs toegankelijker te maken voor studenten met een beperking. Dat het daarna niet ophoudt, spreekt voor zich.

Graag zien wij een aangepaste Amvb. met een heldere stellingname en duidelijke toekomstvisie, waar bewustwording het startsein is voor de samenleving voor het actief aanpakken van toegankelijkheid.

Expertisecentrum handicap + studie